

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: J. B. H. Coenen, W. L. Ghijsen, D. de Iongh Wzn.,
N. G. Kam, S. H. Stoffel, Th. F. Vreede.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.

Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Nog eens Stoffels Maatschappij-Philosophie.

Stoffel verwijt mij, dat ik in tegenspraak met mij zelf kom, maar hij begaat dan precies dezelfde fout. Want waar eens de groei onzer samenleving als normaal wordt geproclameerd, luidt het eenige regels verder: „ . . . dat wij verschillende dingen abnormal voelen ” Stoffel zegt dus hier, dat wij iets abnormal kunnen voelen, dat volgens hem normaal moet zijn. Inderdaad is dit een lastig geval. Wij beiden komen dus ten slotte te staan voor het dilemma: Hoe kan een normaal ontwikkelde maatschappij abnormale toestanden in het leven roepen?

Stoffels maatschappij-philosophie nu struikelt over bovengenoemden paradox. Want wij zullen zien, dat zijn verklaring met haar in botsing komt. De werkelijkheid blijkt niet in het systeem te passen.

Want door de feiten gedwongen, moet Stoffel de volgende waarheid verkondigen: „wanneer we verschillende dingen „abnormal voelen, dan is dat gevoel, wetenschappelijk „gesproken, een verschijnsel, behoorende bij den groei de „samenleving, en, als 't, zooals tegenwoordig, zich bijzonder „sterk en algemeen doet gevoelen, dan is dit een bewijs, „dat een belangrijk moment in den groei der maatschappij „staat aan te breken, dat er een nieuwe periode in dien „groei gaat beginnen”.

We zullen zien, dat deze opvatting geheel verklaard wordt door de beschouwingswijze, die in dit debat door mij wordt verdedigd, maar dat zij niet kan samengaan met Stoffel's theorie. Voor deze laatste, kan er eigenlijk geen sprake zijn van een gevoel van onvrede, dat geheel onverklaarbaar blijft, noch van een belangrijke of nieuwe periode in den groei onzer samenleving. Want welk recht heeft men, de eene phase gewoon, de andere bijzonder te vinden, waar er slechts een samenleving is; op de tegenwoordige trap van ontwikkeling, en men dus geen norm kan stellen, waaraan toetsende, men zou kunnen besluiten, wat gewoon, wat bijzonder een wat nieuwer of belangrijker is dan iets anders.

De feiten echter toonen ons maar al te duidelijk, dat wel degelijk sommige zeer in 't oog loopende gebeurtenissen plotselinge wijzigingen in de toestanden onzer samenleving hebben te weeg geroepen. Ik zal het dan ook niet wagen, dit te ontkennen, maar constateer slechts, dat zij voor de Stoffelsche filosofie even zoovele wonderen moeten zijn.

Om een voorbeeld te noemen, moeten revoluties voor Stoffel's beschouwingen al heel rare dingen zijn. Want onze samenleving ontwikkelt zich volgens haar naar vaste wetten, kan geen verkeerden weg inslaan, is altijd „goed”, en daar komt waarachtig zoo nu en dan een revolutie de vredige rust verstoren! Vanwaar toch die zonderlinge plotselinge schokken? En waarom is het gevoel van „onvrede” bij een groot deel der menschen juist zoo bijzonder sterk kort voor de revolutionaire perioden? Zij kunnen volgens Stoffel niet weten, hoe hun maatschappij anders zou kunnen zijn, dan zij op elk oogenblik is, want hoe kunnen zij een maatschappij-vorm stellen? Zij moeten niet beter weten of alles hoorde, zooals 't was. En vervolgens weet ik altijd nog niet, aan welk motief, Stoffel zijn bewust, handelend ingrijpen wil ontleenen. Hij zegt alleen, dat dit handelen

het gevolg is van het gevoel van onrecht met de maatschappij-toestanden, en als zoodanig een bewijs van haar krachtigen groei. Hoe hij echter de zaken moet aanpakken, naar welken kant of zijn ingrijpen vruchtbaar kan plaats hebben, hij moet, wil hij mijn beschouwingswijze niet aanvaarden zich door zijn instinct laten leiden, dat, dit geef ik toe, den persoon van Stoffel waarschijnlijk wel niet misleiden zal.

Waar schuilt nu de fout van Stoffel's stelsel?

Vooreerst in 't feit, dat het weer inductief te werk gaat, een stelling filosofisch in elkaar zet en dan haar toepassende, met de werkelijkheid op gespannen voet komt te staan.

Maar de hoofdfout van de stelling zelve is m. i. deze:

Onbewust verklaart zij de oeconomische ontwikkeling identiek met de geheele maatschappelijke verandering. In mijn vorig schrijven heb ik daar reeds op gewezen, maar Stoffel is er weinig of niet op ingegaan, hoewel het 't zwaartepunt van mijn aanval was.

Blijft de maatschappelijke bovenbouw te ver achter bij den oeconomischen ondergrond, dan ontstaan, wat men noemt: „onhoudbare toestanden”; en juridische, politieke en eigendomsvormen, welke niet meer passen bij het oconomisch fundament, noem ik abnormal.

Heb ik daar geen recht toe? Stellig wel, want mij ontbreken geen vormen, en geen punten van vergelijking.

Hier blijkt treffend Stoffel's hierboven aangeduide hoofdfout. Want wel is er een maatschappij in de groeiperiode van de onze wat betreft de oeconomische grondslag, maar wij hebben tal van vormen van juridische, eigendoms en politieke (dus bovenbouw) instellingen in zeer verschillende ontwikkelingsphasen in de onderscheidene staten van Europa en Noord-Amerika. Zoo kunnen wij b.v. zeer goed constateeren, dat de Fransche politieke instellingen b.v. een verder gevorderde periode van groei te aanschouwen geven dan de Hollandsche; de Deutsche juridische vormen ten achter zijn bij de Noorweegsche; Engeland (op 't gebied van coöperatie en gemeentelijk-communisme), wat zijn eigendomsvormen aangaat, het minst achterlijk is.

Juist daarom ook gaat de maatschappelijke strijd onzer dagen over de vormen van den socialen bovenbouw, en niet over de quaestie of men vóór of tégen grootbedrijf, machines, handwerk is.

Ik heb verder volstrékt niet bedoeld, dat alle ellende en uitbuiting aan het achterblijven van de politieke, etc. instellingen zou zijn toe te schrijven; ik weet zeer goed, dat deze direct of indirect voornaamlijk hun oorzaak vinden in het feit, dat de maatschappij in klassen is verdeeld. Maar het ontstaan van „onhoudbare” toestanden, de „onvrede” met maatschappij-vormen, die verklaar ik wel uit een te grooten kloof tusschen fundament en bovenbouw der maatschappij.

Weer een bewijs, hoe Stoffel's filosofie halve waarheid geeft, vinden we waar hij schrijft, dat het gevoel van onvrede, de drang tot handelen, een symptoon zou zijn van krachtigen maatschappijken groei. Ja, een symptoon van krachtige oeconomische ontwikkeling, maar niet minder van zeer groote traagheid in de vervorming der juridische, politieke en eigendomsinstellingen.

Een enkel voorbeeld, hoe b.v. de maatschappelijke bovenbouw door haar achterblijven wantoestanden in het leven

roept, zij hier op zijn plaats. Het privaatsbezit der productiemiddelen, in den tijd van het kleinbedrijf, het zekerste middel om den arbeider te verzekeren van den opbrengst zijn arbeids, is heden omgeslagen in zijn tegendeel: een middel geworden om den arbeider uit te buiten en hem het product van zijn werk te onthouden.

De vrije concurrentie, die indertijd de consumenten beveiligde tegen uitbuiting van de zijde der producenten, heeft door de ontwikkeling van het grootbedrijf geleid tot het ontstaan van trusts, die de verbruikers overleveren aan eenige kapitaalmagnaten. De vrije concurrentie heeft alzoo zich zelf onmogelijk gemaakt, is omgeslagen in haar tegendeel: monopolie.

De hier ontwikkelde beschouwingwijze verklaart nu ook, volkomen hoe de revoluties ontstaan, waarom daarvoor de toestanden bijzonder ongunstig, de algemeene ontevredenheid buitengewoon groot is. Wat voor Stoffel's filosofie onverklaarbare buitensporigheden zijn, zijn voor die, welke ik hier verdedigd heb, even zoovele bewijsgronden.

In mijn vorig schrijven heb ik aangegeven, hoe nu ons vruchtbaar optreden moet zijn: het voortstuwen, epjagen van den lakschen maatschappijken bovenbouw.

Met of zonder, ja zelfs tegen zijn filosofische maatschappij beschouwing zal Stoffel waarschijnlijk hetzelfde doen.

Nog een enkele opmerking over een opvatting, welke Stoffel tegenover Frederik van Eeden opwerpt, n.l. dat de kolonisatiebeweging wel een nieuwe loot is, „maar ook „niet meer dan een enkele, en (in vergelijking met de „andere reusachtige bewegingen in de maatschappij) zeer „kleine loot, een loot, die voorloopig althans, niet meer „levensvatbaarheid toont dan Kurka's Freilandbeweging en „veel minder dan het leger des heils” (waarbij men tusschen de regels door leest: en dan de arbeidersbeweging) en . . . waarvan 't dus onwetenschappelijk en onlogisch zou zijn, ze tot het levenddragend element in onze samenleving te proclameeren, en onze krachten aan te wenden, slechts tot kweeking van die loot.”

Leefde Stoffel een veertig jaar vroeger in Duitschland, dan was hij dus geworden een Schwärmer voor de „eenheid” van het Deutsche Vaterland, een Bismarck-vereerder en militairist en had de ontlukende arbeidersbeweging voor zulk een enkele onbelangrijke loot gehouden!

Neen Simon, wat wij bij de keuze van onze richting noodig hebben, is niet een meet- of weegwerktuig ter bepaling van de grootte en voorloopige belangrijkheid van iedere strooming, maar diep wetenschappelijk inzicht in den groei onzer samenleving, grondige kennis omtrent haar ontwikkelingswetten, opdat wij bewust kunnen oordeelen, welke nieuwe loten wij aan secundaire werkingen moeten toeschrijven, en welke andere wij kunnen begroeten als den oorsprong van wereldveranderende en wereldbevrijdende bewegingen.

L. D. VAN T.

Kunstbeschouwing.

Wanneer wij iemand willen overtuigen van de juistheid eener wiskundige, stelling zoo trachten wij, uitgaande van een, door ons beiden als onbetwistbaar aangenomen, axioma, na invoering van bepaalde, onveranderlijke factoren, opbouwend dit bewijs te leveren. Is onze gedachtengang en onze grondstelling, volgens het meerendeel der menschen, juist, zoo wordt ons resultaat door allen als vaststaand aangenomen.

Daar, volgens onze tegenwoordige grondbegrippen, iedere handeling het gevolg moet zijn van eene voorafgaande oorzaak, zoo zullen wij langzaam opbouwend, geen enkele schakel overslaand, onze meest gecompliceerde gevoelens moeten kunnen verklaren.

Theoretisch is dus, om aan anderen onze gevoelens en indrukken helder en scherp uit te leggen en te doen begrijpen, het betoog de aangewezen weg. In de praktijk echter stuit deze wijze van gedachtenwisseling op onoverkomelijke bezwaren.

Alleen bij abstracte begrippen, wier eenvoudige, scherp omlijnde, eigenschappen voor ieder onder alle omstandigheden dezelfde blijven, kan men zoo, synthetisch opbouwend, het gewenschte resultaat bereiken. Onze eenvoudigste indrukken, onze meest elementaire gevoelens zijn echter te samengesteld, om op deze wijze aan anderen uitgelegd en verklaard te

worden. Wij kennen, voor ons zelve, de termen niet, die onze hersenen tot die indruk gebracht hebben, en al weten wij enkele factoren, zij zijn niet onveranderlijk, maar afhankelijk van eigen persoonlijke opvatting. Voor het kenbaar maken van onze gevoelens, van onze indrukken is dus het betoog niet geschikt: wij zullen niemand met ons mee kunnen doen voelen, wanneer wij niet van een andere wijze van uiten gebruik maken.

Hier kom ik schijnbaar in strijd met de filosofie. Toch is dit niet zoo; geen enkele filosofie is het nog gelukt, van één grondstelling uitgaande, alle gevoelens en eigenschappen te verklaren. Slechts door gedeeltelijke beelding en symboliek is het haar gelukt enkele fijnere gewaarwordingen uit elkander af te leiden.

Wanneer zulk een ideaal betoog mogelijk ware, zoo zou bij iederen lezer, na nauwkeurige bestudeering, in de hersenen een beeld, een zuiver logisch gevormd beeld, ontstaan van de gewaarwordingen, die de vervaardiger aanleiding gegeven hadden de verhandeling op te stellen. Kunst, want deze beoogt niets anders dan het zuivere en juiste weergegeven van de indrukken en gevoelens van den artist, zou dan nooit beter en volkomener haar doel bereiken als door deze logische gedachtengang. Voor ieder, verstandelijk goed ontwikkeld, mensch zou zij te verstaan en te begrijpen zijn.

Dit is echter voorloopig niet mogelijk. Wij moeten dus trachten, niet door verstandelijke redenatie maar langs een anderen weg ons doel te bereiken.

In ieder mensch zijn verschillende grondeigenschappen aanwezig. Honger, geslachtsdrift, enz. zijn gewaarwordingen, die reeds bij de geboorte in ons gelegd zijn. In den eersten tijd kennen wij wel deze bepaalde, leege gevoelens; wij zijn ons echter niet bewust, wat ieder dier gevoelens voor ons te beteekenen heeft. Deze gewaarwordingen zijn dus niet door de zintuigen ontstaan. Door de zintuigen worden wij ons echter deze gevoelens bewust; weten wij, waardoor ieder dezer gevoelens bevredigd kan worden. Zodoende hechten bepaalde, door de zintuigen waar te nemen, objecten zich aan deze gewaarwordingen vast, en kunnen wij, waar ik later op terug kom, ook door de herinnering aan deze objecten dezelfde aandoeningen te weeg brengen.

Evenzoo is in den mensch, als kind reeds, de vatbaarheid voor verschillende, door de zintuigen ontvangene, gewaarwordingen aanwezig. Het kind splitst zelfs reeds direct aangename en onaangename indrukken; zoo zal het bijv. gaan schreien bij het zien van sommige, zijn oog blijkbaar hinderende voorwerpen. Wij weten dus direct zonder herinnering, of de prikkeling aangenaam of onaangenaam, heftig of minder heftig voor ons op het oogenblik is. Niet ieder wordt op gelijke wijze door dezelfde gewaarwording getroffen; dit hangt af van zijn aanleg en aard; de erfelijkheid speelt hierbij een belangrijke rol. In ieder mensch is echter de vatbaarheid voor indrukken in meerdere of mindere mate aanwezig.

In het kind ontstaan dus, zooals gezegd, de, door de verschillende zenuwen in de hersenen teweeg gebrachte, impressies; het neemt ze op, wordt er op verschillende wijze door aangedaan, maar is nog niet instaat uit te maken, hoe en wat iedere gewaarwording voor hem zelf te beduiden heeft. Een kind gaat schreien bij het zien van iets vreemds, zonder dat dit zien aangename of onaangename gevolgen voor hem zal hebben. Het ontvangt de talrijke indrukken van kleuren en geluiden, zonder alles te kunnen rangschikken of te herkennen.

Wij echter hebben orde leeren brengen in de chaos onzer gewaarwordingen. Dit eerste vereischte, om de verschillende indrukken te begrijpen, is het werk onzer herinnering. Had de mensch geen herinnering, zoo zou hij dit nimmer tot stand kunnen brengen; steeds zouden wij gewaarwordingen ontvangen, maar nooit zouden wij de duizende verschillende indrukken leeren onderscheiden. Langzamerhand is het ons, door het telkens weer ontstaan der zelfde gewaarwordingen, door herinnering mogelijk geworden uit te maken, wat iedere aandoening voor ons te beduiden heeft.

Wij spreken dikwijls over reële en niet reële dingen; hierdoor maken wij een afscheiding tusschen de begrippen, die al of niet door onze zintuigen direct waar te nemen zijn. Zoo is een stoel een reël, liefde of haat een niet reël ding. Feitelijk is deze beschouwing niet geheel juist; wij kunnen niet spreken van een werkelijk iets; niet het ding zelf nemen we waar, wij krijgen alleen het beeld, de indruk van het ding op zich zelf in onze hersenen. De mogelijkheid is dus niet uitgesloten, dat alle menschen verkeerde

beelden krijgen, ja zelfs, dat alle z. g. reële dingen slechts in onze verbeelding bestaan.

Aannemend echter deze splitsing in beelden, direct door waarneming onzer zintuigen in onze hersenen ontstaan, en gevoelens, door onze zintuigen slechts bewust geworden, zoo mogen wij toch nooit vergeten, dat alle op een bepaald oogenblik opgewekte, concrete gevoelens steeds het gevolg moeten zijn van de werking onzer zintuigen. Waren wij zonder zintuigen geboren, wij zouden nooit liefde, haat, enz. bewust kunnen opwekken. Dit nu moet, bij mijne verdere beschouwing voorop gesteld worden. Verschillende geleerden geven hierover uiteenzettingen, het lijkt mij echter direct zonder verderen uitleg duidelijk genoeg.

In enkele gevallen is het verband zeer gemakkelijk te vinden. Om dit aan te toonen, zal ik een gemoedstoestand van het kind nemen.

Daar de innerlijke emoties bij het kind veel eenvoudiger, minder samengesteld zijn dan bij ons, zoo is het hier vaak gemakkelijker ze direct, door het waarnemen der zintuigen, te verklaren.

Smart is dan vaak het gevolg van het onaangenaam aandoen der gevoelszenuw. Onaangenaam geprikkeld, tracht het kind dit vervelend gevoel te uiten; tengevolge hiervan ontstaat als reflexbeweging: het schreien. Het kind weet nu, dat het schreien met iets zeer onaangenaams samengaat.

Ziet het iemand schreien, zoo herinnert het zich, terugdenkend aan zijn eigen schreien, dat dit een zeer onaangename gemoedstoestand, smart, beteekent. Het zal zelfs, door herinnering, deze smart mee kunnen voelen. Door het gezicht wordt dus een innerlijke gewaarwording, eerst door het gevoel ontstaan, wederom opgewekt. Evenzoo zal bij het kind, door het hooren van snikken, de herinnering aan vroeger ondervondene smart wakker worden gemaakt.

Men ziet dus, bij dit zeer elementaire geval, dat de innerlijke gemoedstoestand door den indruk van verschillende zintuigen kan worden opgewekt. Bij ouderen ontstaat smart door tal van oorzaken; zij is vaak het gevolg van andere innerlijke emoties, die op zich zelf weer uit verschillende waarnemingen der zintuigen, langzamerhand, bewust ontstonden. De grondoorzaak, waardoor de aandoeningen ons bewust worden, is in een aandoening der zintuigen gelegen. Het is daarom mijns inziens foutief aan te nemen, dat de zintuigen bij haar optreden geen belangrijke rol spelen; op welke wijze ieder zintuig medewerkt, is ons zelf echter vaak onbekend.

Het is nu het streven van den kunstenaar, in zich zelf, de juiste aandoening der zintuigen bij iederen indruk na te gaan, en ons door middel van één der zintuigen dit gevoel terug te geven. Zoo zal door afbeelding eener schreiende vrouw het gevoel smart en medelijden worden gewekt, maar ook door weklagende tonen smart worden wakker geroepen.

Wil dit echter eenen kunstenaar bij ons gelukken, zoo moeten wij zelf eerst deze emotie gekend hebben. Wel zouden wij weten, doordat alle menschen het ons vertelden, dat schreien smart beteekende, dat dus de schilderij smart voorstelde, maar hadden wij zelf nooit geschreid, zoo zou dit een woord blijven; het gevoelen zou niet ontstaan.

Terwijl de schilder, de beeldhouwer en de musicus direct door de zintuigen de ontvangen indruk willen weergeven, zoo tracht de schrijver dit indirect door middel van de taal.

Door de taal is voor ieder hersenbeeld een bepaald woord gezocht; er wordt niet gevraagd hoe en waarom het een of ander woord ons de indruk moet geven, alleen leert men ons dat, door deze aaneenvoeging van letters, dit bijzondere beeld bedoeld wordt. Hierbij wordt dus van de taal een geheel ander gebruik gemaakt als bij het wiskunstig betoog; zij moet in onze hersenen beelden vormen.

Hare werking geschiedt dus indirect; zij berust geheel op herinnering.

Geen enkel woord is voor ons te begrijpen, zoo het ons niet geleerd wordt. Enkele woorden zijn dit schijnbaar wel; het zijn de z. g. goede woorden, zooals bijv. plons. Hier verricht de taal echter niet hare eigenlijke werking; zij vervult de rol van de muziek. Slechts door het geluid onzer stem wordt in ons de herinnering aan vroegere, soortgelijke klanken wakker.

(Slot volgt.)

C. DE B.

Artikel I.

In den jare negentien honderd drie, Woensdag 12 September, werd op de groenenkroeg door de candidaat-leden het volgende stuk in het geheim geteekend:

Woensdag 12 September 1903.

Ondergeteekenden, allen candidaat-leden van het Delftsch Studenten Corps, zweren (beloven plechtig):

dat zij op de eerste jaars donderjool van Vrijdag 14 September, iedere lichamelijke aanraking door een der leden van het bedoelde Corps zullen beschouwen als handtastelijkheid;

dat zij alleen niet onder handtastelijkheid zullen rangschikken, het aanraken door een hem uiterst bevriend lid van het genoemde Corps of een bloedverwant;

dat zij zich bij iedere bedoelde aanraking zullen be-roepen op het artikel in de Corpswet. Dat zegt, dat zij geen handtastelijkheden behoeven te dulden;

dat zij zich daarna op den Senaat zullen beroepen, en ook voor den Senaat zullen volhouden, dat zij iedere aanraking als handtastelijkheid beschouwen;

dat zij deze belofte alleen bindend zullen beschouwen vanaf bedoelde Vrijdagavond 11 uur, tot Zaterdagmorgen; dat zij bovenstaand strikt geheim zullen houden.

Dat beloven wij:

(Volgden de handteekening van 133 candidaat-leden).

Societeit Phoenix Vrijdagavond anderhalve minuut na elf:

— „Nee meneer, dat laat ik niet toe.”

— „Wat? zou jij je niet bij je kraag laten grijpen?”

— „Nee meneer, dat is handtastelijkheid en dat behoeft ik niet te dulden.”

— „Zoo, vindt je, dat het handtastelijkheid is als ik je op je schouder klop?”

— „Ja meneer, ik behoeft geen handtastelijkheid te dulden, ik beroep me op den Senaat.

5 minuten over elf: 6 groenen bij den Senaat.

10 " " " 36 " " " "

kwart " " 133 " " " "

„Zoo, dus jij beschouwt als handtastelijkheid, als ik je op je schouder klop”.

„Ja meneer, als iemand, die ik heelemaal niet ken me op m'n schouder klopt, dan vind ik dat handtastelijkheid en dat behoeft ik niet te dulden volgens de wet.

De rest van het gesprek was onverstaanbaar door een salvo spuitwater. Uit den chaos van spuitende en gespoten menschen ontwikkelde zich het volgende spel.

De 133 groenen bevonden zich in de vroegere conversatiezaal en renden troepsgewijze naar het andere einde van de biljartzaal.

Langs de muren aan den kant van 't buffet en die van de klok waren de corpsleden op bevallige wijze op tafels en stoelen gegroepeerd, ieder gewapend met syphons.

Ieder der candidaat-leden, die zich tot op den lijve nat voelde, was verplicht als herkenningsteeken, dat hij niet verder met spuitwater behandeld behoefde te worden, zijn hoofd in een emmer met stroop te steken.

De op bedoelde wijze gemerkte groenen werden gebruikt om oefeningen op te houden in het mikken met meelbommen.

Langzamerhand was het één uur geworden.

Van 1—2 nieuwe variaties zonder de groenen aan te raken.

Van 2—3 nog nieuwere variaties.

Op de groenenkroeg van Zaterdag 15 September hield de toekomstige groenen praeses de volgende rede:

„Mijne heeren, candidaat-leden van het Delftsch Studenten Corps:

Enkele van mijn vrienden vroegen me iets te zeggen over hetgeen gisteravond gebeurd is en omdat ik één van degenen ben, waarvan het plan is uitgegaan, alles als handtastelijkheid te beschouwen, voldoe ik aan dat verzoek. Het zal ieder verheugd hebben, dat er gisteravond zoo'n groote mate van solidariteit bij ons geheerscht heeft. Tot mijn spijt moet ik erkennen, dat het resultaat verre van schitterend was; evenwel heb ik nog niet de hoop laten varen doeltreffender middelen te vinden. Daarom stel ik voor, de belofte niet weer af te leggen, maar in 't vervolg een gepaste mate van handtastelijkheid toe te laten.

Dit werd bij acclamatie aangenomen.

J. v. B.

Zonderlinge Bestuurscandidaten.

Nu alle corpsverenigiugen weer nieuwe besturen kiezen. is een enkel woord daarover zeker niet misplaatst in 't S. W.

Dat de aftredende besturen candidaten stellen, is zeer goed. Een (goed) bestuur toch kan meestal het best oordeelen over de krachten en de toewijding der leden, om daaruit op te maken, wie het meest geschikt zijn om als nieuw bestuur op te treden.

Als men echter door 't bestuur van een corpsvereniging iemand candidaat zich stellen, die nooit getooid heeft iets voor die vereeniging te voelen, nooit op de bijeenkomsten aanwezig was en voor de werkelijk werkende leden zoo goed als een onbekende was, dan vraagt men zich natuurlijk af, of 't soms een vrindje van een der bestuursleden is, die „er in gehaald” moet worden. Nog eerder loopt een bestuur kans deze slechte gedachte van zich gekoesterd te zien, als het iemand candidaat stelt, die toevallig nooit lid van de vereeniging is geweest.

Spectator.

Quick—D. S. V. V.

Het was Zondag voor het eerst dit jaar, dat D. S. V. V.'s elftal volledig ten strijde trok en wel tegen het Haagsche Quick op hun terrein in 's Hage. En het was goed gezien van den aanvoerder om zijne mannetjes vooral voor dezen dag op te wekken, daar Quick, aangevuld door eenige goede krachten, voor zeer sterk doorging. De wedstrijd werd vol moed door de Studenten, met den wind in den rug, aanvaard en het begin kenmerkt zich al dadelijk door mooi en kalm spel. De beurt van doelpunten was het eerst aan Quick met een schot, onhoudbaar voor Nix, maar even daarna eene gevaarlijke uitval van de D. S. V. V. voorhoede, zoo goed doorgezet, dat de Quick doelverdediger als eenig reddingsmiddel boven op den bal ging liggen, eene halve meter van zijn doel verwijderd. Vreemd opkijken der onzen, tot de Scheidsrechter floot en aan de Studenten eene vrije schop toestond. Heel Quick in het doel, maar toch vond een keihard schot nog een gaatje, echter zonder door iemand te zijn aangeraakt, dus zonder resultaat. De moed wordt niet opgegeven, en even daarna doelpunt Kakebeeke ook, met een schot, onhoudbaar voor den meer zittenden Quick-doelman. Plotseling klinkt het fluitje en ieder verwacht eene vrije schop of iets dergelijks, maar neen half-time, in ieders gedachten onbegrijpelijk en volgens eenige horloges werd er ook zeven minuten te kort gespeeld. Na de rust was het spel nog geen twee minuten aan de gang, of D. S. V. V. heeft de leiding door Bakker. Quick's voorhoede wordt allergevaarlijkst, maar onze achterhoede was zoo goed, dat ze niet konden gelijkmaken. Het spel wordt hoe langer hoe mooier en er doen zich werkelijk heel goede momenten voor, vooral de D. S. V. V. voorhoede doet zoo nu en dan prachtige uitvallen. Eindelijk komt ook het tweede punt voor Quick.

Hun linksuiterst staat buitenspel en krijgt als zoodanig den bal overgespeeld. Hij wacht echter tot een derde D. S. V. V.-man teruggelopen is en is nu in de meening, dat zijn buitenspel daardoor opgeheven wordt, hij centert en een der andere Quick-menschen scoort. Een regel van den Bond zegt echter zeer duidelijk, dat zoo iemand toch buiten spel blijft, tenzij de bal eerst weer door een speler der tegenpartij wordt aangeraakt en dit is hier niet geschied. De scheidsrechter was, zooals hij later zelf toestemde met dezen regel niet op de hoogte en geeft zodoende zijne foutieve beslissing toe.

Protest werd aangeteekend en zoo zal deze werkelijk zeer mooi gespeelde wedstrijd wel in eene overwinning voor de studenten veranderen. Van de D. S. V. V. was de achterhoede weer uitstekend. Nix vooral had zijn dag en hield menig lastig schot. Bauerman en Brutel keurig, zoo ook Niermeyer, die onvermoeid schijnt. Godin had ook grootendeels Prager's werk (die nog niet in conditie is) te doen en werd daardoor vermoeid, maar speelde toch ook zeer goed.

En de voorhoede, die schijnt om den anderen wedstrijd goed te spelen. Hadden ze zoo maar tegen Concordia gespeeld. Ze waren nu zonder uitzondering allen goed, de vleugelmannen nog het beste. Eene groote verbetering is, dat Lagerwey nu middenvoor en Bergsma rechtsbinnen speelt. Het schieten was ook veel beter. Het geheel mag

eene aanmoediging zijn op den ingeslagen weg voort te gaan, maar daarvoor is oefening noodig, waarvoor de gelegenheid zich al a. s. Zondag keurig voordoet, nl. de bekerwedstrijd tegen Noad te Breda.

Komt allen op en ook niet-spelers gaat eens mede om ze onder den strijd eens wat aan te moedigen en het werken te zien van eene vereeniging, die dit jaar veel kan presteeren.

Uit de Studentenpers.

(Het is onze bedoeling onder deze rubriek die stukken uit de Hollandsche studentenbladen te vermelden of te bespreken, die ons van voldoende algemeen belang toeschijnen).

Propria Cures van 25 October bevat een artikel onder teekend „Exsul” en getiteld „Studiosus-Politicus”, waarin de (niet geheel nieuwe) vraag besproken wordt of „een student openlijk mag deelnemen aan den politieken strijd”.

Schrijver is tot het stellen van die vraag gekomen, door het feit, dat in den verkiezingsstrijd Bijleveld—Troelstra verscheiden studenten een actief aandeel genomen hebben, op vergaderingen spraken, in verkiezingsbakjes rondreden, enz. Nu vraagt schrijver: mogen zij dat doen, althans is het wenschelijk, dat zij dat doen!

„Laten wij”, vervolgt hij, „de vraag eerst uit een algemeen oogpunt bezien. Wat is een student? Een zoeker, één, die bezig is, zich te vormen, een vorscher, één, die overal vandaan, uit boeken en uit menschen, van de straat en uit de huizen wat moet halen, bouwstoffen voor zijn willen en levensdoel. Dat moet hij zijn, wil ik zeggen.”

„Wat hij is? Dikwijls een pedant, die over alles en nog wat reeds een opinie klaar heeft en lang niet schroomt, daarvoor uit te komen.”

Het is bar-lollig, dat vrije, nonchalante, ongegeneerde en een oud dor heertje eens in zijn gezicht de waarheid te durven zeggen, is insgelijks een genotvol stuk leven. Maar als we nu ernstig terrein betreden en komen op dingen, die invloed oefenen op onzen naam, loopbaan, leven! Op een zoo precieus terrein als dat der politiek! Als we van ons studeervertrek de trap afhollen en op straat of in de oroote zaal van het Paleis voor Volksvlijt gaan staan en het uitschreeuwen, dat Dr. Kuyper, of prof. Treub, of de Limburger Koerier, of Mr. Troelstra gelijk heeft voor den donder! Mogen we dan ook gebruik maken van het studenten-voorrecht, van veel, haast alles, ongestraft te kunnen doen en zeggen?

Studenten-voorrecht. Maar bedenken wij, dat we dan van onze studeerkamer zijn afgedaald, dat we dan geen student meer zijn, en dat nota wordt genomen van onze woorden, en dat we er voor verantwoordelijk zijn.

En als we dan weer naar binnen zijn gegaan, de trap twee-hoog op, en voor onzen schrijftafel over onze boeken zijn gedoken, en verder lezen en nadenken en onze opinie wijzigen, verbeteren, aanvullen, totaal veranderen dan maar weer de straat ophollen, en zeggen, dat het eerste mis was.

Een candidaat in de een of andere faculteit zegt niet „ik ben er,” maar hij gaat door, en legt zijne ontwikkeling niet aan banden. Diezelfde candidaat zal echter op 't gebied der politiek veel eerder zeggen, dat hij er is, en partijkiezen voor de wereld”.

Dat is dus wat in 't algemeen tegen het in 't openbaar als politicus optreden van studenten gezegd kan worden. De student is nog in groei, wisselt gestadig van gedachten, kan dus nog niet datgene hebben, wat men „principes” noemen mag. De studenten vormen eene maatschappij op zichzelf, waarin ze alles kunnen beweren, wat hun invalt; geen mensch zal 't een student kwalijk nemen, als hij „heden beslist monarchaal, morgen gedecideerd republikeinsch is gekleurd”, maar buiten die maatschappij „hebben we nog niets te maken.” Nu, tot 't bijzondere afdalend, bespreekt Exsul de kwestie van den materieelen kant: brengt het den student voordeel, als hij openlijk deelneemt aan politieke actie. Natuurlijk luidt 't antwoord op die vraag ontkennend. Exsul heeft van een Fransch student allerlei buitensporigheden op dit gebied, door studiosi uit zijn land bedreven, vernomen, en hem is gezegd „dat dit veler verderf was.” „We zijn (in onzen studententijd) in eene positie, dat nog niemand vraagt, wie zijt ge en wat wilt ge?” . . . „Maar één uur na onze promotie, en we hebben partij gekozen, en dus ook tegenstanders, die ons trachten te overwinnen,

(Zie vervolg Bijvoegsel.)

B I J V O E G S E L

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van DONDERDAG 30 OCTOBER 1902.

gelijk wij hen willen verslaan." „Nu begint het gedonder" zooals we dat uitdrukken. Wee nu den jongen doctor, die met „antecedenten" de wereld ingaat. Hij solliciteert. Dank u, meneer, zoo'n Bresci-verheerlijker of zoo'n oproerkraaiër kan ik niet gebruiken. Maar dat ben ik niet meer, ik heb verder gestudeerd en weet nu beter. Dan zegt de ander weer: „Houdt u liever een ander voor den gek, ik weet genoeg van u."

Dit, zegt Exsul, is niet in-materialistisch, want we zien er maar al te vaak, die, zoolang ze student zijn, te koop loopen met idealen enz., en die ideaal, principe en leer aan de wilgen hangen, als ze hun promotie „en poche" hebben en ook, die reeds lang na hun promotie nog „oude plunje" aan den kapstok hebben hangen.

Tot zoover Exsul. We geven ditmaal geen commentaar, denken echter op deze, voor ons zoo belangrijke, kwestie binnenkort terug te komen.

Berichten en mededeelingen.

D. S. C.

Uitslag Senaatsverkiezing: Gekozen tot Thesaurier van den Senaat: G. A. ABENDANON.

Op de Corpsvergadering van Maandag 1.1. werden de voorstellen van den Senaat, om handtastelijkheden en ruw optreden tegenover groenen te voorkomen, met groote meerderheid aangenomen.

Aangenomen werd tevens eene motie van den Senaat, waarbij de vergadering hare afkeuring uitspreekt over het bekende voorgevallene in den afgelopen groentijd, en hoopt, dat de genomen maatregelen zullen strekken, om dergelijke gevallen in het vervolg te voorkomen.

D. S. V. V.—QUICK IN DEN HAAG.

Uitslag 2-2 (met protest van D. S. V. V. tegen de 2e goal van Quick.)

SNJEUNTOJOUNSSELSKIP „FRISIA".

Sneun de twade fën Slachtmoanne boëottes, gewoane gearkomste bij EABELE, Markt 85, om tsien oëre.

SOCIETEIT PHOENIX.

Uitslag Whist- en Biljartconcours.

Whist: 1e prijs: J. G. Spengler, J. L. Hogeweg.
2e prijs: F. H. Fentener van Vlissingen, Th. Vreede.
Verliezersprijzen: J. H. C. Salberg, A. de Kanter,
E. C. U. Hartman, C. Menschaar.

Carambolebiljart: 1e prijs: H. W. ter Horst.
2e prijs: R. P. Vos.

Zakkenbiljart: Prijs: J. Harmsen.
Premie: H. W. ter Horst.

Ecarté: Prijs: O. C. A. van Lidth de Jeude.
Premie: H. W. ter Horst.

WEERBAARHEID.

Uitslag interacademiale schietwedstrijden.

Geweer. Vrije baan:
1e prijs: Snouck Hurgronje, Leiden.
2e prijs: Kleynstra, Delft.
3e prijs: Van Beyma, Leiden.

4e prijs: Brussel Assé, Delft.
5e prijs: Christman, Amsterdam.

Personeele baan:

Eereprijs: Kleynstra, Delft.
1e prijs: Götner, Amsterdam.
2e prijs: Segboer, Delft.
Corpsprijs: Delft, met 404 punten.
Kruis voor hoogste corpserie: Kleynstra, Delft.

Flobert. Vrije baan:

1e prijs: Segboer, Delft.
2e prijs: van der Meulen, Delft.
4e prijs: Bamberg, Delft.
Corpsprijs: Delft, met 432 punten.

Revolver. Vrije baan:

1e prijs: van Geuns, Delft.
2e prijs: Kleynstra, Delft.
Corpsprijs: Delft, met 126 punten.

De behaalde prijzen zijn, tot Zaterdag, geëtaleerd bij C. J. van Doorne, Hypolitusbuurt 19.

PUVIS DE CHAVANNES.

Bij genoegzame deelneming heeft de heer GABRIEL MOUREY, de parijsche kunstkriticus o. a. van „Studio", het voornemen te Delft een lezing met lichtbeelden te houden over Puvis de Chavannes. De lezing zal ongeveer 20 November plaats hebben. Ten einde te kunnen bepalen of de deelneming voldoende is, gelieve men zich zoo spoedig mogelijk op te geven bij den boekhandelaar WALTERMAN; op een honderdtal kaarten moet minstens gerekend kunnen worden.
A. C. A. PLASSCHAERT.

A G E N D A.

(Het is onze bedoeling onder deze rubriek de belangrijkste gebeurtenissen, die de eerstvolgende week in Delft en omliggende steden zullen plaats hebben, op te nemen. Wij hopen dat de verschillende Corpsverenigingen door toezending van ophanden zijnde gebeurtenissen ons hierin zullen steunen.)

DELFT.

Vrijdag 31 October. Onderlinge wedstrijden van Laga.
Inauguratie van J. Vermande op de Societeit Phoenix.

DEN HAAG.

Vrijdag 31 October. Ned. Tooneel. „Vriendinnetje", 8 uur.
Zaterdag 1 Nov. Fransche Opera: „Les Huguenots", 8 uur.
Gebouw v. K. en W. Ned. Opera: „De Walküre", 7½ u.
Zondag 2 November. Fransche Opera: „Les mousquetaires au couvent", 8 uur.

Gebouw v. K. en W. Rotterdamsch Tooneelgezelschap:
„De platonische maitresse", 8 uur.

Maandag 3 November. Fransche Opera: „Faust", 8 uur.

Woensdag 5 November. Diligentia: Piano-recital van Harold Bauer, 8 uur.

ROTTERDAM.

Vrijdag 31 October. Societeit Harmonie (gr. zaal): Mij. tot Bev. der Toonkunst: „Die Schöpfung", 7½ uur.

Groote Schouwburg: „Vorstenschool", 8 uur.
Zondag 2 November. Groote Schouwburg. Ned. Opera:
„Faust", 8 uur.

ADVERTENTIEN.

Café-Restaurant HOTEL CENTRAL.

LEVERING van

Déjeuners, Dinners, Soupers, Koude en Warme Schotels.

Uitstekende gelegenheid om te Dineeren ook bij abonnement. Verschillende appartementen voor Vergaderingen.

PILSENER URQUELL. FRANZISKANER LEISTBRÄU.

G. M. VAN DE SEIJP Hz., Cuisinier.

 Het Foto-Artikelenmagazijn van ADR. VAN OOSTEN, zal van af 1 November e. k. gevestigd zijn aan de
BRABANTSCHЕ TURFMARKT 65.

TE HUUR:
een rustige, mooi gemeub. KAMER
met frissche SLAAPKAMER.
Adres Bureau van dit Blad.

Bloemenmagazijn **S BRUIGOM**
HOUITTUINEN. Telefoon interc. 6.

Bloemwerken van kunst en smaak.
Met eerste prijzen bekroond. Nat. Tuinb. Tent. te Zeist Aug. 1902.
VERSIERINGEN, POTTERY enz.
Speciaal ingericht voor verzending.
REUZENBLOEMIGE CHRYSANTHEMUMS.

E. A. KRUIJSSE, Ingenieur,
vestigt zich 1 November e. k. te Delft als
REPETITOR
(o. m. voor Mechanische Technologie).

Vegetarisch Restaurant
„THALYSIA”
Noordeinde N°. 32.
Geopend van 's morgens 10 uur tot 's avonds 7 uur.
Gelegenheid tot eten à la carte van 4-7 uur.
Aanbevelend, **J. G. SLIEKER Jr.**

Oranje Limonade

van het Delftsche Scheikundig Laboratorium is steeds voorhanden bij

J. J. G. BOERE,
Telefoonnummer 188. Hypolitusbuurt 2.

Bierbrouwerij **Ijsfabriek**

P

voorheen **A. VAN BERCKEL & ZONN.**

SPECIAAL

PILSENER BIER.

Bij den Uitgever **J. WALTMAN JR.** te DELFT is verschenen:

Magnetische en Electriche metingen

met bijzondere toepassingen op het onderzoek naar de magnetische eigenschappen van ijzersoorten en het ijken van meetinstrumenten,

DOOR
G. J. VAN SWAAY, c. i.,
Leeraar aan de Polytechnische School.

DE WERKEN

VAN

ALEXANDER VER HUELL.

Heden verscheen een nieuwe, goedkoope uitgaaf van de gezamenlijke werken van dezen geestigen artist-teekenaar, compleet in 5 deelen:

I. Zijn er zoo? — II. Zoo zijn er! Jeugd. — III. Zie daar! Scherts en Ernst. — IV. Denkende beeldjes. Studenten-Schetsen. — V. Afspiegelingen. Ze zijn er!

„Zoo zijn er” is de eerste uitstorting van blijden, overmoedigen levenslust bij den artist-student. De wereld, waarin de lezer verplaatst wordt, is enkel opgewondenheid, joligheid, driestheid.

Niet de studentenwereld alleen vormde het object zijner waarnemingen — hij had zich de geheele groote maatschappij gekozen — en staafde het met zijne schetsen onder een titel „Zijn er zoo?” uitgegeven. Wie kent niet dezen fraaien bundel met de schoone reeksen van platen, waarin hij de werking en uitwerking van den laster verhaalt, of de geschiedenis mededeelt der beide meisjes, wier verschillende levenswandel tot zulk een verschillend einde leidt, of de contrasten van „te veel”, „te weinig” en „genoeg” te aanschouwen geeft, of de uren in herinnering brengt, die men nooit vergeet? Een drietal onder den titel: „Gladdigheid” getuigt van gezonden comischen zin. Beroemd en aangrijpend zijn de drie teekeningen, waarbij Jan van Beers zijn gedicht „Op krukken” en Van Dam van Isselt zijn „Herman” geschreven heeft. Het pijnlijk leed van den armen misdeelden knaap en jonkman, die niet speelt met zijne makkers, niet danst met vrienden en vriendinnen, en wiens doodkist in het eenzaam sterfvertrek door de maan beschenen wordt — dit alles maakte een diepen indruk op twee dichterharten, en getuigde voor de nobele gevoelswijze van den artist.

Deze bundels hebben den grondslag gelegd voor den naam van humoristisch teekenaar, dien **ALEXANDER V. H.** met glans veroverde in zijne volgende werken.

Hoewel de naam van **ALEX. VER HUELL** in Nederland bekend en geëerd is, waren zijne werken, door de hooge prijzen buiten het bereik van het groote publiek.

Thans worden deze aangeboden voor den **zeer lagen** prijs van **f 1,90** per deel, fraai gebonden in heel linnen band. Compleet in 5 dln.

Men teekent in bij den Boekhandelaar

J. WALTMAN Jr., Binnenwatersloot 33.